

det er Grunden, hvorfor jeg idag siger det igjen, — at netop da der er saa libet Gaad om at kunne faae Noget, saa skjønner jeg ikke, hvorfor vi da ikke i alle Tilfælde skulle se at drage Samfundets Brøst fuldstændig frem. Vil man have Noget forandret, saa tror jeg nok, at det er Maaden, naar Omstændighederne stille sig saaledes, at man taler saaledes, at det kan høres. Det er i Virkeligheden efter min Mening netop den Maade, paa hvilke Samfundet nu arbejder, om jeg saa maa sige; det er i Virkeligheden det, der er Grunden til de Forslag, som fremkomme baade i Ind- og Udland af den Slags, som vi her behandle. Jeg er overbevist om, at Samfundet vil blive ved at arbejde uroligt, indtil det søger bedre at løse Op-gaven paa dette Omraade, end det hidtil har gjort. Jeg har bebrejdet Forslaget forfjelligt; jeg skal ikke komme tilbage til det. Jeg har samtidig ud-talt, at dets Grundtanke er jeg enig i, men jeg maa erkjende, at det er dels forlænge, de, der skulle have Hjælpen, komme til at vente, dels tror jeg heller ikke, at Veien, man anviser dertil, vil vise sig formaalstjenlig. Jeg er, som sagt, ikke Modstander af Forslaget, og naar det erede Medlem, som sidder her tæt ved (Lauer), sagde, at det maasse var min Tanke, at det og det skulde udføres først, inden vi skulde til dette, saa er det ikke rigtigt. Jeg mener kun, at selv om vi fik denne Lov, vil der ikke være gjort noget Videre af Betydning. Der skal ganske anderledes stæres til, ganske anderledes Reformere til paa forskjellig Maade, inden det Maal naas, der skal naas. Jeg vil gaa videre og sige, at der skal fremfor Alt — i den Henseende er jeg ikke uenig med den høitærede Minister — arbejdes af Enhver i sin Kreds derhjemme, ude i Befolkningen. Det er altsaa ikke nogen løs Tale; jeg kom med, naar jeg sagde, at jeg vilde ønske, at det kunde lykkes den høitærede Indenrigsminister at fremkalde en lignende Bevægelse som den, der var fremkaldt, om end ikke af Krigsministeriet — det er Noget, jeg hverken kan benegte eller bekræfte; Mange tro ialtsald, at det er udgaaet fra Krigsministeriet — for Kjøbenhavns Befæstning. Jeg vilde ønske, at den høitærede Minister kunde fremkalde en lignende Bevægelse for at udfinde, hvad der skulde gøres for at hjælpe de arbejdende Klasser; thi det tror jeg sandelig ikke alene vil sætte Frugt i Lovgivningsarbejdet, men ogsaa i Omgangen imellem Mand og Mand i de hjemlige Kredse. Det tror jeg nok vilde sætte Frugt i den Retning, at man vilde blive humanere, baade i Kommunen og som privat Mand, mod dem, man har med at gøre. Jeg vilde ønske den høitærede Minister tillykke, dersom han var istand til at fremkalde en saadan Bevægelse fra sit Ministerium ud over Landet som den, det virkelig er lykkedes Krigsministeriets Embedsmænd at fremkalde; jeg vil just ikke sige, at Bevægelsen i Befolkningen er saa stor, men der arbejdes dog stærkt. Jeg tror ikke, at en saadan

Bevægelse vilde være frugtesløs, den vilde ogsaa virke i Befolkningen.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Suel): Det kunde jo ikke være Andet, end at dette Lovforslag, som bevæger sig paa et nyt og uprøvet Omraade, maatte støde paa megen Kritik, især i denne Sal, hvor, om jeg saa maa sige, Kritiken lurer i alle Kroge. Derfor undrer det mig ikke, at der fra forskjellige Sider er fremkommet Indvendinger navnlig mod Enkelthederne, ikke saameget mod Principet, som er nedlagt i dette Lovforslag. Jeg kan imidlertid forsitre erede Medlemmer om, at enhver af de Indvendinger, af de Tanker, som ere fremkomne under denne Debat, har været oppe i den lille Kreds af Forslagsstillere, hvis Navne man vil finde foran paa Lovforslaget. Jeg kan forsitre, at enhver af disse Tanker og Indvendinger har været vendt og drejet, indbegaaet og omtalt paa en meget mere indgaaende Maade, end Tilfældet har været i denne Sal, men man har alligevel endt med at komme til det Resultat, der er nedlagt i Lovforslaget. Det kan jo være, at man ikke vil anse det for det Rette i denne Sal, hvad der saaledes bæres frem af disse 15 Medlemmer, men jeg tror, at der er en vis Borgen for, at det, her foreligger, ikke er saa aldeles forkert, deri, at et saa stort Antal Medlemmer er blevet enigt om at vedtage dette, efterat man, som sagt, har haft mange flere Indvendinger mod det, end der her er kommet frem, men har forkastet dem og er gaaet til dette. Errede Medlemmer maa erindre, at vi ere ikke gaaede letfindigt til dette Arbejde, vi spurgte ifjor den høitærede Minister, om han var tilfunds at gjøre Noget i denne Sag, Ministeren førte den Gang et helt andet Sprog end nu, og vi kunne forsaavidt være tilfredse med det Resultat, vi have naaet. Dengang sagde den høitærede Minister, at der kunde slet ikke være Tale om at begynde paa Sagen fra Ministeriets Side, man kunde ikke udarbejde statistiske Overfigter over, hvormange der vilde komme til at nyde godt deraf; Arbejderkommissionen og Andre sagde nok, at den Klasse Medborgere, der kom ind under Loven, vilde være en 600,000, men man kastede det Tal ud uden at have mindste Sikkerhed for, at det var rigtigt. Nu derimod, da det er lykkedes os at tilveiebringe et virkelig statistisk Materiale paa Grundlag af, hvad Statistisk Bureau har leveret os officielt, har den høitærede Minister — og det anfører jeg til hans Ros og glæder mig over — faaet et andet Syn paa Sagen. Det anser jeg allerede for at være Meget naaet, og naar den høitærede Minister ikke spaaede os anden Gaad af dette Forslag end en Drøftelse i et Udvalg her fra Salen, idet han, forresten med nogen Uret, betegnede Forslaget som ikke indeholdende noget Bidrag til Løsningen af det foreliggende Spørgsmaal, saa tror jeg, at det